

6

conclusies

EEN AMBITIEUZE VISIE
OP AMATEURKUNSTEN

amateurkunsten
in Vlaanderen

CONCLUSIES

6

‘We wikken
en wegen
onze kansen’

De broers Johannes en Jacob De Cleyn overbruggen het gat tussen een eenvoudige dj-set en een complexe liveset met hun minimal/technoproject Iblical. Ze zijn sinds 2016 actief op het kansenplatform VI.BE.

Johannes en Jacob zijn op elkaar ingespeeld: de ene focust op beatmatches en equalizing van bestaande tracks, de andere op zotte synths en rare drums. Om het een beetje spannend te maken, bewerken de twee elkaars muziek. Goed voor een voortdurend veranderend verhaal, ook live. Muziek mag iets goddelijks hebben: vandaar ook de naam Iblical.

Toen ze een jaar bezig waren, spotte Jacob de oproep van 45Toeren, het dj-concours georganiseerd door Het Depot en Provincie Vlaams-Brabant. De inschrijvingen verliepen via VI.BE, dus maakten ze een account aan. Ze werden geselecteerd, speelden de finale in Het Depot – en wonnen. Een geslaagde start voor Iblical.

De broers bleven hun VI.BE-profiel onderhouden en wagen zich vaker aan speelkansen, de essentie van het kansenplatform. Zelf zijn ze met de jaren selectiever geworden en dat loont. Wanneer ze zich inschrijven voor een kans, zijn ze bijna altijd bij de gelukkigen. “Vaak voel je meteen of een speelkans interessant is: het woordgebruik, de omschrijving, de organisator,... we wikken en wegen onze kansen.”

In 2020 lanceerde Iblical zelf een speelkans, op zoek naar een dj/producer die een livestreamset wilde spelen in hun studio. Ook daarover zijn ze zéér te spreken: “De kans aanmaken ging heel vlot. Het platform wijst zichzelf uit.” VI.BE biedt de broers waardevolle nieuwe contacten. “We komen op plaatsen waar we anders niet zouden komen, we leren artiesten en organisatoren kennen. Of zeg maar: gelijkgezinden.”

— VI.BE/PLATFORM/IBLICAL

We zijn toe aan een ambitieuze visie op amateurkunsten

ONTDEK
OOK ONZE
VIDEO'S

► amateurkunsten.be

Wat onthouden we vooral uit het bevolkingsonderzoek? Dat we – zelfs met de nodige academische nuance – kunnen stellen dat **44 procent van de bevolking in Vlaanderen amateurkunstenaar is** – 7 procent meer dan in 2008. Drukken we het in absolute cijfers uit, dan zien we dat er tussen 2008 en 2019 **bijna een half miljoen amateurkunstenaars bijgekomen zijn**. En dat er dus momenteel **méér dan 2 miljoen Vlamingen** de afgelopen 6 maanden amateurkunsten beoefenden. Jawel, amateurkunsten zitten in de lift.

Een momentopname of een duurzame trend die de volgende jaren zal doorzetten? Met, alweer, enige voorzichtigheid mogen we uitgaan van een trend. Kinderen beginnen steeds vroeger aan creatieve hobby's en lijken die ook na hun achttiende vol te houden. Bovendien zien we ook bij de oudste generaties een stijgende trend, wat aangeeft dat meer mensen na hun pensioen (opnieuw) een creatieve hobby oppakken. **Zowel de jongste als de oudste leeftijdsgroepen hebben dus nog groeipotentieel**. Dit geldt ook voor mensen met een migratieachtergrond, die de weg lijken te vinden naar de amateurkunsten. Opmerkelijk is dat de algemene positieve trend vooral te danken is aan een stijging van bijna 10 procent van de 'occasionele amateurkunstenaars' sinds 2008, terwijl het aantal 'frequente amateurkunstenaars' licht afneemt. **Een stevige verbreding dus van het publiek voor amateurkunsten.**

Gaat dit ten koste van verdieping? Niet noodzakelijk: we kunnen niet naast het groeiende aantal amateurkunstenaars kijken die DKO of andere cursussen volgden en zich engageren binnen één of meerdere clubs of verenigingen. **De verbreding brengt met andere woorden ook meerdere engagementen mee**. Bovendien valt het op dat de respondenten van het ledenonderzoek hoger scoren op het vlak van beoefening in georganiseerd verband. Wie betrokken is bij een landelijke amateurkunstenorganisatie volgt vaker cursussen – zowel binnen als buiten het DKO – en beoefent de artistieke praktijk vaker in groepsverband.

Deze verbreding kadert in een bredere evolutie (ook internationaal) van mensen die zelf hun vrijetijdsagenda bepalen en binnen het ruime aanbod gaan 'shoppen'. De onderzoekers wijzen erop dat deze **'postmoderne' levensstijl** niet per se wijst op een democratisering van vrijetijdsparticipatie. Opleidingsniveau en leeftijd en in mindere mate ook gezinssituatie en inkomen, zijn nog sterk bepalend voor culturele consumptiepatronen. Het onderzoek toont wél aan dat binnen de amateurkunsten **lager opgeleiden gestaag een inhaalbeweging maken, waardoor de opleidingskloof lichtjes versmalt**. Bovendien speelt het opleidingseffect vooral bij de occasionele beoefenaars. Bij de frequente beoefenaars is er een grotere mix van opleidingsniveaus te zien.

CONCLUSIES UIT HET ONDERZOEK

44 procent van de bevolking in Vlaanderen is amateurkunstenaar

Zowel de jongste als de oudste leeftijdsgroepen hebben nog groeipotentieel

1 op 5 beoefenaars vraagt naar een uitbreiding van het aanbod aan cursussen en vormingen, vooral in grootstedelijk gebied

Amateurkunstenaars doen vaker aan passieve cultuurparticipatie, zoals naar musea of een concert gaan

- Dezelfde tendens naar een 'postmodern', meer individualistisch cultureel consumptiepatroon, is ook terug te vinden bij de beweegredenen van amateurkunstenaars. Sociaal contact of engagement is maar voor 1 op 5 een belangrijke drijfveer. **Het gros van de amateurkunstenaars wordt gedreven door persoonlijke en ontspanningsmotieven.** Wie betrokken is bij een landelijke amateurkunstenorganisatie, wordt vooral gedreven door persoonlijke motieven – interesse en ontwikkeling – en blijkt iets vaker ook een professionele drive te hebben.

Amateurkunstenaars zijn niet per se grote digitale pioniers. Ze gebruiken net als de meesten onder ons digitale tools meer voor 'receptieve' dan voor 'actieve' cultuurparticipatie. Toch gebruikt **bijna de helft van alle amateurkunstenaars al eens software of digitale uitwisselingsfora voor hun creatieve hobby.**

Opvallend is dat vooral schrijvers dat doen. Anders dan in andere landen en sectoren, bepaalt niet zozeer leeftijd en opleidingsniveau of een amateurkunstenaar naar digitale hulpmiddelen grijpt, wel of hij of zij DKO volgde en of zijn of haar ouders een creatieve hobby hadden. Toch is het nuttig **om sociaal-economische breuklijnen goed in de gaten te houden en te zorgen dat iedereen mée is.** Digitalisering wordt ook in de amateurkunsten *common ground*.

Een belangrijke graadmeter voor beleid en veld is de tevredenheid van amateurkunstenaars over de omkadering in Vlaanderen.

Die tevredenheid is best groot, maar toch blijven er enkele noden bestaan. **Terwijl cursussen en vormingen aan populariteit winnen, blijft 1 op 5 beoefenaars – vooral in de grootsteden – vragen om een uitbreiding van het aanbod. Eenzelfde aantal vraagt meer ondersteuning aan hun eigen stad of gemeente.** Ook die vraag klinkt iets luider in grootsteden als Gent en Antwerpen. Gecombineerd met de vraag naar meer contact met andere beoefenaars, kunnen we dit interpreteren als een **vraag naar meer lokale ontmoetingsplaatsen voor amateurkunstenaars.**

Natuurlijk moet er blijvend oog zijn voor de elementen die mensen beletten om een creatieve hobby te starten of verder te zetten. Tijdsgebrek en praktische drempels spelen iedereen het meest parten, maar toch vooral de hoger opgeleiden. Lager opgeleiden botsen meer tegen sociale drempels aan, zoals 'zich uitgesloten voelen'.

Last but not least bevestigt het onderzoek dat amateurkunstenaars **vaker ook aan passieve cultuurparticipatie doen**, zoals naar voorstellingen, musea, concerten en tentoonstellingen gaan. Daarbij valt het op dat factoren als **onderwijsniveau, gezinsachtergrond en financiële situatie minder invloed hebben op de actieve cultuurparticipatie** (zoals bezig zijn met beeldende kunst) dan op de passieve participatie (zoals museumbezoek). Ook stellen de onderzoekers vast dat amateurkunstenbeoefenaars positiever staan tegenover kunst- en cultuurondersteuning en -beleid, zelfs meer nog dan in 2008.

‘DIT ONDERZOEK
IS EEN EXTRA
BEWIJS DAT
AMATEURKUNSTEN
EEN CENTRALE
PLAATS HEBBEN
IN HET VLAAMSE
CULTUUR-
LANDSCHAP’

Lore Goovaerts

DEPARTEMENT CULTUUR,
JEUGD EN MEDIA

AMATEURKUNSTENBELEID

Elke Verhaeghe

DE FEDERATIE
(WERKTE VOORDIEN
VOOR HET FORUM

VOOR AMATEURKUNSTEN)

Twee experten in de amateurkunsten laten hun licht schijnen op het bevolkingsonderzoek. Lore Goovaerts is binnen het Departement Cultuur, Jeugd en Media verantwoordelijke voor het amateurkunstenbeleid. Elke Verhaeghe werkt bij De Federatie en voorheen bij het Forum voor Amateurkunsten. Allebei zijn ze in hun vrije tijd enthousiaste dansers. We vroegen Lore en Elke naar hun belangrijkste indrukken over het onderzoeksrapport.

**Amateurkunsten-
naars wegwijs
maken, blijft een
belangrijke rol
voor gemeenten**

Wat valt jullie het meest op aan dit nieuwe rapport?

Lore — “Zeker de stijging van het aantal beoefenaars met 7 procent én dat bijna de helft (44 procent) van de Vlamingen amateurkunstenaar is. Duidelijke cijfers uit een sector die soms toch wat ongrijpbaar blijft en daardoor een bijzonder nuttige leidraad voor het beleid. De positieve cijfers verrassen me eigenlijk niet: ik zie een groeiend aantal projectaanvragen en in het veld beweegt er heel wat. Opvallend is ook de grotere participatie van de jongere generatie: ook iets dat beleidsmatig interessant is.”

Elke — “Mooi is dat je die stijging ziet in haast alle genres. Ook in klassieke disciplines als fanfare: die blijven aantrekkelijk. Minder vind ik dat je een deel van de bevolking blijkbaar nooit zal meekrijgen. Ik vind dus dat het beleid moet focussen op de vele occasionele beoefenaars die erbij gekomen zijn. Verder verwacht één op vijf meer steun van zijn of haar gemeente. Dat vond ik weinig. Ofwel zijn amateurkunstbeoefenaars plantrekkers of ze krijgen voldoende info van hun landelijke amateurkunstenorganisatie. Anderzijds vraag je je dan wel af of ze echt overal van op de hoogte zijn? Daar spelen koepels, steunpunten, belangverdedigers een grote rol. De nood aan cursussen en vorming

springt er ook wel uit. Daar ligt een rol weggelegd voor de lokale besturen in samenspel met de andere partners. Amateurkunstenaars wegwijs maken, blijft een belangrijke rol voor gemeenten.”

Er werd ook een ledenonderzoek uitgevoerd bij de amateurkunstenorganisaties. Wie dichterbij een amateurkunstenorganisatie betrokken is, ziet grotere noden.

Lore — “Dat zijn ook de mensen met het grootste engagement. Dus dat is op zich niet verrassend.”

Elke — “Hun nieuwsgierigheid wordt gestimuleerd omdat ze al beter omkaderd zijn. Vlaanderen moet effectief inzetten op talentontwikkeling van mensen die grenzen willen verleggen.”

Lore — “De landelijke amateurkunstenorganisaties spelen daar een belangrijke rol in.”

Denken jullie dat de groei van de amateurkunsten in Vlaanderen zich zal doorzetten over alle leeftijdsgroepen heen?

Elke — “Ik denk het wel, al is het misschien niet meer met tientallen procenten.”

Lore — “50 procent halen is inderdaad optimistisch, maar ik ben hoopvol. Uit het onderzoek blijkt bovendien dat de intergenerationele overdracht heel belangrijk is, dus er is zeker nog groei mogelijk.”

De landelijke amateurkunstenorganisaties zijn de spil voor talentontwikkeling, ze kunnen daar nog meer in gesteund worden.

- **Elke** — “Ouderen pikken amateurkunsten ook op na hun pensioen, dus ik zie de toekomst positief in. Maar hoe kunnen we die steeds grotere groep zo goed mogelijk ondersteunen?”

Voor sommige disciplines zie je dat de jongerenparticipatie wel wat daalt. Hoe zorgen we daar voor een permanente instroom?

Lore — “Inzetten op een breed en toegankelijk aanbod dat jongeren aanspreekt, dat de perceptie doorbreekt dat sommige disciplines enkel voor ouderen zijn. Events zoals de World Choir Games, zijn een mooi voorbeeld om bepaalde percepties te doorbreken. Ook een publicatie zoals deze ‘Dit doet me wat’ kan helpen. En ook voor het deeltijds kunstonderwijs is er een belangrijke rol weggelegd.”

Elke — “Sociale media en influencers hebben invloed op kinderen en jongeren. Een programma als Danceathon kan tijdelijk een enorme invloed hebben. Daarnaast zijn de amateurkunstenorganisaties zelf een spil voor communicatiecampagnes en landelijke acties. Anderen bezig zien, inspireert heel sterk. En laat in de visienota’s voor het onderwijs gerust nog méér amateurkunsten doorsijpelen. Ten slotte: de invloed van de ouders weegt misschien nog het sterkst door.”

Welke andere opportuniteiten zien jullie in de sterke groei van de amateurkunsten in Vlaanderen?

Lore — “De stijging van het aantal beoefenaars zet zich vooral door binnen de occasionele beoefening. De onderzoekers geven terecht aan dat die occasionele beoefening – dus minder op frequente basis – typisch is voor een postmoderne levensstijl. Deze tendens zal zich nog doorzetten. Maar we hoeven daar niet negatief tegenover te staan. Minder specialisatie kan voordelen hebben. Je kan mikken op meer kruisbestuiving tussen verschillende disciplines. Vanuit het beleid kun je daar rekening mee houden.”

Elke — “Waar eindigen amateurkunsten en vanaf wanneer ben je professioneel? In het onderzoek zien we dat de amateurkunstenaar niet per se professioneel wil worden, al is dat (te) vaak een uitgangspunt van de overheid. Je kan wel naar professionalisering streven, maar blij daarnaast ook respect hebben voor het unieke en het sterke van de amateurkunsten an sich. Die eigenheid stemt tot nadenken over de budgetten. De landelijke amateurkunstenorganisaties zijn deeltjesversnellers, deze koepels zijn gids én belangenverdediger. Die rollen moet je valideren. Het is dus maar logisch dat er een eigen decreet voor amateurkunsten bestaat.”

Opleidingsniveau blijft een voor-speller voor participatie. Lager opgeleiden vinden beter de weg, maar de sociaal-economische breuk blijft bestaan. Hoe kun je die doelgroepen nog beter bereiken? Is samenwerken met andere sectoren nuttig?

Elke — “Er is zeker nog potentieel bij de lager opgeleiden. We moeten ook op hen durven inzetten. Kijk, iedereen heeft recht op cultuur. Misschien heeft die groep niet de middelen en de

kansen voor cultuurparticipatie, maar de hamvraag is: wie wil en kan zich er blijvend in vastbijten en de drempels wegwerken? Ik denk zelf spontaan aan Demos, aan OP/TIL of misschien kunen we bekijken waar De Federatie haar steentje kan bijdragen.”

Lore — “Er bestaan al veel trajecten en goede praktijken met succes binnen de sector. Die kunnen zeker nog opgeschaald en zichtbaarder gemaakt worden.”

Elke — “Er zijn ook sleutelfiguren nodig die wéten waar die doelgroepen zitten.”

Lore — “De circusateliers zijn een mooi voorbeeld. Die bereiken de doelgroepen via samenwerking in de buurt. Via wijkwerking kan je ook minder goed bereikbare mensen betrekken bij je activiteiten.”

Elke — “Nabijheid is belangrijk. Vanuit de Vlaamse koepels ligt dat moeilijk, dus kom je toch weer terecht bij de lokale besturen.”

Wie moet de vraag van één op vijf respondenten om meer lokale ondersteuning opnemen? Vroeger speelde het Forum voor amateurkunsten daar een rol in.

Elke — “Vanuit het Forum voor Amateurkunsten hadden we het voordeel van de helikopterblik. Daardoor hoefden gemeentebesturen niet negen keer in gesprek te gaan met elke afzonderlijke koepel wat visie en beleid betreft. Gemeenten konden daarna gericht terugkoppelen naar de koepels of verdiepende info opvragen. Wat gelukkig nog overblijft van die werking, is de publicatie ‘De kunstzinnige vingerafdruk van je gemeente’ – de inspiratiegids lokaal amateurkunstenbeleid. Net als ‘Panache’ – voor kunst in de vrije tijd’. Wie wil, kan er zo mee aan de slag. In de toekomst leg ik onder meer mijn hoop in de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden (IGS) met hun coördinerende en overkoepelende

opdracht. Die kunnen ook een trekker zijn voor meer ondersteuning.”

Lore — “Klopt, het Forum is gestopt in stijl. Intussen zijn ‘de negen’ sterk gegroeid.

De Federatie levert prima werk. Anderzijds blijft er een leemte bestaan op het vlak van gemeenschappelijkheid. De IGS’en zijn dan inderdaad geschikte aanspreekpunten.”

Hoe kan een IGS concreet de amateurkunsten oppakken?

Elke — “Elke gemeente heeft een vormingsaanbod: pakweg een cursus fotografie. Maar niet elke gemeente kan podia of grote repetitieruimtes ter beschikking stellen. Daar liggen mogelijkheden. Samen amateurkunsten promoten is nog een mogelijkheid. Het gaat ook om focus: de ene gemeente kan de andere bijstaan op een bepaald vlak. Het bestaande verenigingsweefsel en de voorgeschiedenis bepalen veel voor lokaal beleid en visie. Samen kan je regionaal meerdere troeven uitspelen.”

Talentontwikkeling staat hoog op het prioriteitenlijstje, zo blijkt uit de onderzoeksresultaten.

Lore — “Persoonlijke ontwikkeling en bijleren zijn – naast ontspanning – de tweede belangrijkste groep motieven om aan amateurkunsten te doen. Er blijkt dus veel nood te zijn aan talentontwikkeling. Er wordt binnen de sector al sterk ingezet op talentontwikkeling, coaching en vorming, maar het onderzoek is een signaal dat dat verder moet uitgebouwd worden. De landelijke amateurkunstenorganisaties kunnen daar nog meer in gesteund worden. Zij zijn volgens mij echt de spil voor talentontwikkeling.”

Elke — “Om van talentontwikkeling een speerpunt te maken, moet er op maat van elke discipline een ambitieus plan zijn, met bijhorend budget. Er liggen reeds

mooie plannen op tafel, maar die hebben een flinke boost nodig.”

De rol van educatie en kunst- onderwijs dan: 27 procent heeft ooit les gevolgd in het DKO. Verrast jullie dat en op welk vlak zie je nog kansen op het vlak van de samenwerking tussen amateurkunstenorganisaties en kunstonderwijs?

Elke — “Dat percentage bewijst de sérieux van de amateurkunstenaar. Het is duidelijk niet allemaal vrijblijvend. Ik blijf in die zin nieuwsgierig kijken naar de alternatieve leercontext. Verder kunnen amateurkunsten- naars en academies lokaal projectmatig naar buiten treden, maar ook daar heb je trekkers voor nodig, tussenpersonen die die rol willen opnemen. Ik zie daar bijvoorbeeld een rol weggelegd voor de cultuurbeleidscoördinatoren. Daarnaast zie ik veel mogelijkheden om methodieken en goede praktijken uit te wisselen en in de kijker te zetten, ook op Vlaams niveau.”

Lore — “Er is al een mooie weg afgelegd in het zoeken naar verbinding tussen het DKO en de verenigingen, maar er is nog werk aan de winkel. Van de respondenten uit het onderzoek is de helft tevreden over de mogelijkheden om eigen werk te tonen en over de doorstroming naar andere verenigingen. Laten we dus de goede voorbeelden van samenwerkingen tussen DKO en verenigingen naar buiten brengen. Iedereen denkt vanuit de eigen decreten, we moeten over de muurtjes durven kijken.”

Elke — “Belangrijk voor het beleid is de kruising tussen cultuur en onderwijs. Amateurkunsten en DKO vormen elk een onderdeel van die twee grote domeinen, maar allebei worden ze binnen het groter geheel soms wat onderbelicht. Laat beleidsmakers van het onderwijs dus ook wat vaker en diepgaander over het

DKO nadenken. En laat parallel daarmee cultuur dieper ingaan op de amateurkunsten.”

De achterban van de landelijke amateurkunstenorganisaties volgt op basis van het ledenonderzoek vaker cursussen en is frequenter bezig met de artistieke praktijk. Ze hebben ook vaker professionele ambities en een drive om zich persoonlijk te ontwikkelen. Wat besluiten we daaruit?

Lore — “Dat dit onderzoek net op tijd komt. Uit de onderzoeksresultaten blijkt dat het Amateurkunstendecreet echt wel aan vernieuwing toe is.”

We zien ook een positief verband tussen actieve en receptieve cultuurdeelname. Wat concluderen we uit die cijfers over de amateurkunsten binnen het bredere cultuurbeleid? Worden de amateurkunsten voldoende naar waarde geschat?

Lore — “Door de coronacrisis zijn we als samenleving gaan inzien hoe belangrijk cultuur is. Het is maatschappelijke zuurstof.”

Elke — “Maar worden amateurkunsten vooral naar waarde geschat door het brede publiek of door de overheid? Bij de overheid zie ik in ieder geval positieve signalen. De amateurkunsten zitten mee in de crisiscel cultuur rond de coronamaatregelen. Dat is een interessante evolutie.” >

Belangrijk voor het beleid is de kruising tussen cultuur en onderwijs

Bruggen slaan naar andere sectoren, is een prioriteit voor de amateurkunsten

- › Ook de inkanteling van een deel van de werking van Kunstenpunt in VI.BE kun je inderdaad zien als een erkenning. Toch bleef de regelgeving met betrekking tot de amateurkunsten achterop hinken tijdens de coronacrisis. We staan aan de vooravond van een nieuw decreet en dit nieuwe onderzoek wordt meegenomen naar een nieuw decretaal kader. Wat willen jullie nog beklemtonen?

Lore — “Zeker dat we dit onderzoek zullen gebruiken. Je krijgt soms moeilijk vat op deze sector, dus dit onderzoek komt zeker op tijd. Het is een tool om het amateurkunstenbeleid en de bijbehorende talentontwikkeling verder te bestendigen.”

Elke — “Dit onderzoek is een extra bewijs dat amateurkunsten een centrale plaats hebben in het Vlaamse cultuurlandschap. Wat er nu door corona gebeurt in de brede cultuursector (events krijgen het moeilijk, culturele activiteiten worden slechts moeizaam opgestart of krijgen geen lokale toestemming, enz.) zal ook impact hebben op de amateurkunstensector. Amateurkunsten zijn vaak de hekkensluiters als het aankomt op besluitvorming. Voor elke ingreep in de cultuursector moet ook nagedacht worden wat die betekent voor de amateurkunstenaar. Professio-

nele kunsten en amateurkunsten zijn immers onderdeel van hetzelfde ecosysteem. Anders dreigt het héle veld deze crisis nooit meer te boven te komen.”

Zien jullie nieuwe trends ontstaan – en welke zetten zich door ten opzichte van 11 jaar geleden?

Elke — “De groei van de digitalisering had ik wat sterker ingeschat, maar de vraagstelling was misschien niet scherp genoeg. Ik vermoed dat we gezien de enorme coronaversnelling van 2020 daar over tien jaar toch nog andere resultaten zullen uithalen. Ik zie ook wel nieuwe genres ontstaan. De lijst van de types amateurkunsten ziet er al heel anders uit dan in 2008. Dat zal zich alleen maar doorzetten. De groei van het aantal occasionele beoefenaars zal daar zeker toe bijdragen.”

Het bovenlokale niveau is volop in beweging. Daar zullen we over tien jaar ook een ander verhaal kunnen optekenen.

Elke — “Dan denk ik aan de IGS'en, maar ook aan de projectsubsidies binnen het Decreet bovenlokale cultuurwerking waar de lat soms wat hoog ligt, zeker voor amateurkunstenverenigingen. Niet voor de hand liggende partners zoeken, de ruimere regio bespelen, vernieuwend zijn... de lat ligt vaak heel hoog. Voor een projectsubsidie in aanmerking komen, moet haalbaar zijn. Dat amateurkunstenverenigingen zich de bovenlokale werking eigen kunnen maken, is een belangrijke voorwaarde om van een geïntegreerde bovenlokale werking te kunnen spreken.”

“Het provinciale niveau is weggevallen, het bovenlokale niveau kwam er deels voor in de plaats. Voor een vervolgonderzoek, kun je het wegvallen van de provincies als een nulpunt

beschouwen. Als we over vijf of tien jaar weer meten ben ik ook benieuwd naar het financieringsplaatje. Er zijn veel subsidielijnen verdwenen, maar zijn de amateurkunsten dan zelfbedruipend geworden? Het economische aspect kwam in dit onderzoek trouwens ook minder aan bod dan in het eerste.”

In het ledenonderzoek kwam het financiële aspect wel aan bod. Voor het overgrote deel van de bevroegde amateurkunstenaars geldt dat de kosten uit eigen zak betaald worden. Zien jullie nog meer onderzoeksdomeinen die nog open liggen of niet aan bod kwamen tijdens het onderzoek?

Lore — “Welk type vrijwilligers de amateurkunstenverenigingen ondersteunen. De kassa of de bar doen is een niet-artistische activiteit, in tegenstelling tot regisseren als vrijwilliger. Maar we weten vanuit dit onderzoek niet meteen wat de link is tussen beide types vrijwilligers. Ook op het vlak van amateurkunsten in het buitenland hebben we niet meteen vergelijkingsmateriaal.”

Eindconclusie?

Een oproep misschien?

Elke — “Bruggen slaan naar andere sectoren, is een prioriteit voor de amateurkunsten. Dat moet wel gebeuren met respect voor ieders eigenheid. Streef ook naar concrete doelen, zodat samenwerken haalbaar blijft. Het doel van het bovenlokale decreet is net het opschalen vanuit het microniveau mogelijk maken. Over de muurtjes heen kijken, heeft blijvende stimulansen nodig.”